

СТАН, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ ТА МОЖЛИВОСТІ ЇХ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ВВП

Г. М. ТОПОРКОВА, викл. кафедри економіки підприємства

Державний вищий навчальний заклад «Харківський коледж текстилю та дизайну», м. Харків

Інноваційна система України переживає не найкращі часи свого становлення та розвитку, що пов'язано, перш за все з політичними подіями та постійними процесами перерозподілу влади на рівні Кабінету Міністрів України. Постійний перерозподіл сфер впливу як міністерствами, відомствами, так і їх керівними особами не дозволяє створити дану систему як систему організаційно-економічного та інформаційного забезпечення розвитку інноваційних процесів на рівні держави, а тим паче – дати змогу даній системі розвиватися, поширюватися і ефективно працювати в ринку і на ринок України.

Ринок інновацій, дякуючи тому, що він «ринок», дозволяє собі формувати свої власні тенденції розвитку, не надіючись на державну підтримку, а ще й допомагаючи державним органам забезпечувати виконання ними своїх, не зрозумілих з точки зору стратегічного менеджменту, місій, виписаних у законодавчих та виконавчих документах при їх створенні.

Проголошуючи на всю державу і закордон про ріст рівня ВВП в Україні, ніхто не пояснює його структуру, приховуючи правду про так званий «розвиток» і «покращення життя населення». А чи можливо шляхом впливу розвитку інноваційних процесів якимось чином якісно і ефективно змінити структуру ВВП і яку роль при цьому повинні відігравати саме державні законодавчі та виконавчі органи влади?

Аналіз інноваційного розвитку дав змогу побачити не лише проблемні сторони, а й відслідкувати позитивні тенденції, що зводяться до:

- створення сприятливих ринкових умов для впровадження інновацій у виробничу діяльність та побут населення;
- поступового зростання бюджетного фінансування потреб науково-технічного розвитку;
- формування потенційних передумов зростання попиту на інноваційну продукцію у вітчизняній економіці;
- зростання споживчого попиту суб'єктів національної економіки на інноваційні продукти, технології, знання;

Якщо проаналізувати перелік позитивних тенденцій, то вони з'явилися не завдяки виваженій державній політиці по підтримці і розвитку інноваційних процесів, а завдяки саморегулюючим ринковим механізмам. Держава у даному процесі не займає провідних позицій. Саме відсутність тісної ефективної кооперації державних органів з наукою, бізнес-освітою та ринковими структурами не лише не дозволяє розв'язувати існуючі проблеми, а й сприяє породженню нових проблем, що ще більше ускладнює ситуацію з забезпеченням розвитку інноваційних процесів в Україні.

З огляду на те, що головними завданнями стратегії інноваційної політики України є забезпечення збалансованої взаємодії наукового, технічного, виробничого та підприємницького потенціалів, розробка та впровадження механізму активізації інноваційної діяльності суб'єктів підприємництва, поширення інновацій в усіх сферах національної економіки, національна стратегія, орієнтована на формування інноваційної моделі розвитку, повинна поєднувати:

1) безпосередні заходи національного та регіонального рівнів, здійснювані за прямого бюджетного фінансування, які сприятимуть поліпшенню якісних характеристик вітчизняного науково-технологічного потенціалу, інтенсифікації опановування науковими знаннями та новими технологіями, всебічному розвитку людського капіталу;

2) здійснення суб'єктами національної економіки інноваційної діяльності та інвестицій інноваційного спрямування в конкурентному середовищі, збільшення пропозиції інноваційних продуктів, технологій та знань.

Наголошуючи на збалансованій взаємодії всіх суб'єктів господарювання, варто було б наголосити ще й на консолідації для забезпечення цієї взаємодії зусиль виконавчих державних інституцій з метою становлення системи нормативно-правового, організаційного, інформаційно-аналітичного та фінансового забезпечення інноваційних процесів в Україні. А забезпечення виконання даної місії закріпити за такою структурою Кабінету Міністрів як

Якщо існують можливості у збільшенні частки інноваційного фактору у прирості ВВП, то під розробку стратегії інноваційного розвитку України та її впливу на формування ВВП потрібно підвести науково-методологічне підґрунтя. Забезпечення умов для формування та розвитку інноваційних процесів на рівні макроекономіки дозволить розглядати з точки зору їх впливу на загальну економічну рівновагу та перетворення сукупних доходів на сукупний попит. Рівновагу на макроекономічному рівні можна подати як відповідність окремих частин ВВП, доходів і витрат, що формуються на різних стадіях економічного кругообігу. Головна проблема загальної економічної рівноваги – перетворення сукупних доходів на сукупні витрати розв'язується шляхом перетворення заощаджень на інвестиції.

Література:

1. Андрійчук О. Я. Інноваційна культура як ефективний механізм функціонування інноваційної системи підприємства / О. Я. Андрійчук // *Економіка: проблеми теорії та практики: зб. наук. праць*. Дніпропетровськ, 2008. – Вип. 237. – Том III. – С. 559–567.
2. Верба В. А. Методичні рекомендації з оцінки інноваційного потенціалу підприємства / В. А. Верба // *Проблеми науки*, 2003. – № 3. – С. 22–31.
3. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент: навчальний посібник / П. П. Микитюк. – Тернопіль: «Економічна думка», 2006. – 295 с.